

Михайло БАЛКОУпершій книзі Святого Письма зустрічаємося з розповіддю, яка описує створення Богом світу. З кожним новим днем у світі поставало щось нове: небо, земля, день, ніч, небесні світила, рослинний та тваринний світ, а вершиною усього творіння стала людина. І, як читаємо у книзі Буття, по закінченні творіння Бог спочив: «Бог закінчив сьомого дня своє діло, що його творив був, і спочив сьомого дня від усього свого діла, що творив був» (Бут. 2, 2). У Старому Завіті днем відпочинку була субота. На горі Синай Мойсееві було вручено кам'яні таблиці, на яких написано 10 Заповідей Божих. Одна з них про день суботній: «Пам'ятай про відпочинковий день, щоб святити його. Шість днів працюватимеш і робитимеш всяке діло твоє. День же сьомий – відпочинок на честь Господа, Бога твого; не робитимеш ніякого діла сам, ані син твій, ані дочка твоя, ані раб твій, ані рабиня твоя; худоба твоя, ані чужинець, що перебуває в твоєму добрі. Бо шість днів творив Господь небо і землю, й море, і все, що в них, а сьомого дня відпочив; тим і благословив Господь сьомий день і освятив його» (Вих. 20, 8-11). Самі

ж євреї дуже свято ставились до суботи. У цей день уникали будь-якої праці, а також приносили жертви Богові. Полишення праці і приношення жертв були нерозривно пов'язані в один день – суботу, який називаємо святим днем.

У Новому Завіті днем відпочинку стає вже не субота, а неділя. Чому? Апостоли святкування останнього дня тижня, тобто суботи, перенесли на неділю. Ісус Христос у неділю славно воскрес із гробу, давши владу апостолам відпускати гріхи. У неділю Святий Дух зійшов на апостолів. Цей день, за висловом Св. Отців, є «восьмим днем». Це день воскресіння, який став першим днем нового творіння, непідвладного смерті. Неділю ми також називаємо «малою Пасхою». Тому на Нікейському соборі 325 року було наголошено на тому, що молитви у цей день слід творити стоячи, по-заяк така постава є виявом пасхальної радості і перемоги життя над смертю.

Що ж означають слова: «Пам'ятай день святий святкувати»? У цей день кожен християнин передусім повинен брати участь у Св. Літургії, а по-друге, утримуватись від фізичної праці. Святість належить не тому чи іншому дневі, а найперше – Богові, бо лише Він – святий. Цей день є для того, щоб ми, покинувши все, пішли у храм віддати честь і хвалу Богові. Тому й день, присвячений Господові, відрізняється від інших і прожити його варто інакше, свято, не зостаючись при щоденних справах (звідси й назва: «неділя» – від «не ділай»).

Митрополит Андрей Шептицький у своєму пастирському листі до вірних «Про покаєння» навчав: «День святий має бути цілий Господеві Богові посвячений, а не має обертатись на роботу». Цей день був створений Богом для того, щоб людина могла відпочити від важкого робочого тижня, присвятити його духовній праці, що пов'язане зі спасінням її душі.

У сучасному світі життя стало настільки швидким, що люди часто забувають про святість неділі, про те, що цей день посвячується Господу Богові. Посвята ж у тому, щоб відкласти всі наші буденні справи, скинути з себе буденний одяг і зодягнутись у славу Христового воскресіння. Прийшовши у храм, дякуймо Богові за прожитий тиждень, за отримані блага і просімо благословення для майбутньої праці. Найголовнішим центром у Святій Літургії є Пресвята Євхаристія, що її приймаємо у Святому Причасті.

Михайло БАЛКО. Святий день //СЛОВО № 3 (43) 2010 с. 12-13